

MODERNE FRANSCHESCHILDERKUNST,

□ □ □ DOOR W. JOS. DE GRUYTER □ □ □

II. MATISSE EN DE FAUVES. (*Vervolg*).

Nnauw verband met Matisse staat de meer serene Marquet — een belangrijker figuur dan Manguin. Zóó begaafd is Marquet en zóó nauw aan Matisse verwant, dat zij vroeger in één adem werden genoemd en op gelijke hoogte gesteld. Men moet inderdaad een getraind oog bezitten om hunne werken te onderscheiden soms. Maar Marquet is beperkter, is oppervlakkiger. Bij alle verbluffende handigheid boeit hij minder dan Matisse: hij peilde niet zoo diep, was minder zelf-critisch. Er is een te-veel aan journalistiek in zijn fijnzinnige, rake, sprankelende en met agile hand neergeschreven reisbeschrijvingen. (Want als reisbeschrijvingen doen deze welhaast stenographisch-genoteerde straat-tafreeltjes, boot-scènes, en landschappen aan, die echter steeds te zuiver-schilderkunstig gerealiseerd zijn om ooit tot het illustratieve te vervallen.) Zijn toets is vloeïend en pittig. De kleur klaar en levendig — méér levendig dan levend. Het geheel charmeerend, in voldoende mate belangrijk, maar toch zelden overrompeland. Het hoogste, waartoe hij in staat is, schijnt hij bij uitzondering en bij toeval te bereiken: nml. dáár, waar hij tegen grootere moeilijkheden te kampen heeft, waar het hem minder gemakkelijk afgaat — waar hij bijv. een nieuw gegeven attaqueert. Bovenal is hij beschaafd, een man van beschaving, een Franschman! Een fijnzinnige, maar zijn sensibiliteit wordt gedragen door een voldoende robuuste levenskennis — het blijft echter een sensibiliteit meer van toets dan van vizie. Om dezen kunstenaar te waardeeren, moet men hem juist niet stellen naast Matisse; want wat bij Matisse als gevaar wordt gevoeld — het gemis aan blijvende soliditeit, aan eeuwigheids-openbaring — het wordt bij Marquet een kenmerkend zwak. Maar plaats hem temidden der overige Fauves, en hij zal voor weinigen onderdoen. *)

„Faire du Poussin sur nature”, deze uitspraak van den schilder, die classiek wilde worden „door de natuur, d.w.z. door de sensatie” — deze zeker classiek-geworden uitspraak van Cézanne is wel levensmotto geweest voor zoowel Girieud als voor den meer belangrijken Emile Othon Friesz (geboren te Havre 1879). Ik zag van laatstgenoemde meer slechte dan goede uitingen te Parijs — waardoor ik een zeker vóóroordeel misschien te boven moet komen, — waardoor deze kunstenaar mij overschat dunkt.

*) Het heeft geen zin op het werk van alle deze schilders uitvoerig in te gaan. Van Manguin dient echter terloops gezegd te worden, dat hij zich — evenals Jean Puy — een frappant colorist getoond heeft, dus dat men hem een groot onrecht zou aandoen door hem uitsluitend te beoordeelen naar zijn latere prestaties.